

Cimber umhugsar Grønland

Danska flogfelagið Cimber Sterling hefur framvegis áhuga fyri at fara undir flúgvng millum Aalborg og Kangerlussuaq í Grønlandi. Felagið slepti annars ætlanini, eftir at samráðingar við tað grønlandska flogfelagið Air Greenland um samstarv endaðu úrslitaleysar. Air Greenland hefur sagt, at felagið er áhugað fyri samstarvi, men krevur, at feløgin eisini samstarva um innanlandsleiðirnar. Sambært KNR kann hetta enda við, at ferðafólk hjá Air Greenland kunnu brúka Cimber Sterling á innanríkisleiðunum og øvugt.

Raðfesta Ísland

Ráðharraráðið hjá Norðurlandaráðnum fer at raðfesta búskaparkreppuna í Íslandi frammarlaga ta næstu tíðina. Danski mentamálaráðharrin, Bertel Haarder, sum eisini umsitur norðurlensk samstarvsmál, sigur við Børsen, at ráðið fer at gera alt, sum stendur í tess makt, fyri at rætta Íslandi eina hjálpandi hond. Bertel Haarder sigur seg vera sannførdan um, at íslendingar fara at standa við landsins skuldarbindingar mótvegis umheiminum. Spurdur, hvat eigur at henda, um íslenska fólkaatkvøðan tann 6. mars vrakar Icesave-lógina, vil danski ráðharrin ikki gera nakra viðmerking.

Hava goldið næstan 300 milliónir í leigu

Seinastu árin hefur landskassin goldið næstan 300 milliónir í leigu fyri bygningar og høli til almenna umsiting, men leigan er tvær ferðir so dýr í Havn, sum hon er á byggd

ALMENN LEIGA

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

Síðani 1999 hefur landskassin goldið 298,3 milliónir krónur á figgjarlógini í leigu til hús og høli til almennar stovnar og fyrisiting.

Tað upplýsti Jóannes Eidesgaard fyri Løgtinginum mikudagin.

Tað var Høgni Hoydal, sum spurdi landsstýrismannin í figgjarmálum, hvussu stórar leiguútreiðslurnar hjá landinum eru til at leiga hús og høli runt um í landinum.

Sum tað sæst á talvuni her á síðuni, var játtanin á figgjarlógini í fjør til almenn leigumál, 37,6 milliónir krónur.

Tað sæst eisini greitt á talvuni, at seinastu 11 árin eru almennu leiguútreiðslurnar at kalla akkurat tvífoldaðar, tí í 1999, betalti landskassin 18,7 milliónir krónur í leigu til almenna fyrisiting og almennar stovnar.

Næstan helvtina bíligari á byggd

Jóannes Eidesgaard sigur, at tað mesta, sum landið vil betala í leigu, er 1300 krónur fyri fermeturin.

Hann staðfesti eisini, at leigumál utanfyri Havnina eru munandi bíligari enn leigumál í Havn.

Hann nevndi sum dømi, at TAKS betali 875 krónur í leigu fyri fermeturin uppi á Hálsi og tað verður enn tá mett at vera ein sera bílig leiga í Havn. Har afturímóti betali

Tá ið landið keypti Albert Hall, er tað eitt dømi um eitt valeydnað keyp. Men Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður sigur, at fer tað almenna at byggja ein veldugan bygning fyri at sleppa undan at betala leigu, kann tað føra til nógva miðsavning. Hinvegin mæli hann til at umhugsa at flyta fleiri stovnar út um landið og so lata stovnar flyta saman, sum neyðturvuliga hoyra saman

TAKS á Tvøroyri 525 krónur í leigu fyri fermeturin.

- Tað er ein stórur munur á leiguni í miðstaðarøkinum og at leiga úti um landið, legði landsstýrismaðurin í figgjarmálum afturat.

Kundu bygt stórt

Hetta vóru upplýsingar sum vaktu ans í Løgtinginum og bæði Høgni Hoydal og Jóannes Eidesgaard eru samdir um, at ein leiguútreiðsla upp á 37,6 milliónir hevði forrentað eina stóra íløgu, skuldi tað almenn gjørt av at bygt ein umsitingarbygning.

- Brúktu vit hesar pengarnar, til at bygt umsitingarligar bygningar fyri, hevði tað skapt arbeiði, umframt at tað hevði skapt tí almenna varandi virði.

Og so hevði tað eisini ført til munandi minni leiguútreiðslur.

- Hyggja vit 10 ár fram í

tíðina, kundi tað figgja ein bygning upp á yvir 300 milliónir og tað hevði rúmað nógvari almennari fyrisiting, segði Jóannes Eidesgaard.

Tórbjørn Jacobsen helt, at rættstundis umhugsni kundi hjálpt upp á støðuna. Hann sipaði til, at gamla telegrafstöðin í Havn hevði fingið umfatandi ábøtur og nýtt tak. Og hann helt, at varð ein hædd byggd oman á húsíð afturat, áðrenn takið varð lagt á, hevði húsíð kunnað hýst allari umsitingini hjá fiskimálaráðnum

Kann føra til miðsavning

Hinvegin vísti hann á, at verður ein slíkur umsitingarligur bygningur byggdur, fer tað at føra til, at nógva umsiting fer at verða savnað saman.

- Tað kann føra til enn meiri miðsavning, enn

politiski myndugleikin ætlar, tí ein slíkur bygningur verður uttan nakran sum helst iva byggdur í Havn.

Men hin móguleikin, sum hann nevndi er at flyta nógva umsiting út um Havnina, tí tað hevði gjørt leiguútreiðslurnar nógva bíligari.

Hann vísti samstundis á, at samskiftismóguleikarnir eru so mikið góðir nú, at tað ber til at sita víða um í landinum og arbeiða og hava gott samband við miðstaðarøkið

- Men tað tykist sum um at tað gongur illa at gagnnýta teir fyrimunir tað hefur.

Og Jóannes Eidesgaard helt, at tað átti at stuðla undir, at vit hugsa meiri um at flyta ta umsiting út um landið, sum tað ber til at flyta og at savna tað umsiting, sum neyðturvuliga eigur at verða saman.

Leiguprísurin næstan tvífaldaðist

Hendan talvan vísir, hvussu gongdin sum heild hefur verið í leiguprísunum seinastu árin

Pristalið vísir, at frá 2001 til 2008, næstan tvífaldaðist leiguprísurin og summi ár hefur prísavøkstururin verið øgiliga stórur. Men síðani er hann lækkaður eitt sindur aftur.

Pristalið vísir broytingarnar tann fyrsta ársjórðingin í hvørjum ári, men fyri 2009 hava vit víst bæði fyrsta ársjórðing (2009a) og triðja ársjórðing (2009b) fyri at vísa gongdina í fjør. Og har sæst, at tað er blivið eitt sindur bíligari at leiga frá 2008 til 2009 og aftur í fjør eru prísirnir lækkaðir eitt sindur.

2001:	100,0
2002:	114,5
2003:	121,6
2004:	122,5
2005:	127,1
2006:	126,7
2007:	161,1
2008:	196,8
2009a:	188,0
2009b:	178,0

Kelda: www.hagstova.fo

Leiguútreiðslur hjá tí almenna seinastu árin

Hetta eru útreiðslurnar, sum almennu Føroyar hava havt á figjarlógini seinastu árin av at leiga hús og bygningar til almennar stovnar og fyrisiting kring landið

Ár	Leiga	vøkstur
1999:	18,9 mió. kr.	
2000:	20,2 mió. kr.	6,6%
2001:	20,5 mió. kr.	1,3%
2002:	25,7 mió. kr.	25,4%
2003:	26,0 mió. kr.	1,4%
2004:	28,3 mió. kr.	8,5%
2005:	26,8 mió. kr.	-5,1%
2006:	27,7 mió. kr.	3,2%
2007:	30,9 mió. kr.	11,5%
2008:	35,7 mió. kr.	15,5%
2009:	37,6 mió. kr.	5,5%

Tils.: 298, 3 mió. kr.

Sum tað sæst á yvirlitinum hefur tað almenna goldið tilsamans 298, 3 milliónir í leigu fyri almennar stovnar seinastu 11 árin. Men tað er stórur munur á, hvussu stórur vøkstururin er frá ári til ár. Frá 2001 til 2002 er ein øgiligur vøkstur upp á 25,4%. Jóannes Eidesgaard sigur, at hetta er ikki tí, at prísurin er uppfarin, men tí at nýggj leigumál eru gjord.